కవిజన హృదయము

శ్రీ

కవిజనహృద్యము.

:0:

ఇది

ప్రస్తుతము బాపట్ల సహా[illegible]గారగు

యిన్నానేని శరభలింగముచే

రచియింపబడినది.

మొదటికూర్పు

రాజమహేంద్రవరం

అమెరికన్ ఎవాంజెలికల్ లూథరన్ మిషన్ ముద్రాక్షరశాల

యందుముద్రింపించి ప్రచురింపబడెను.

పత్రిక

శ్రీ శివరామయోగి సద్గురు కరుణాకటాక్షసంలబ్ధసం
స్కృతాంధ్రచతురకవిత్వ తత్త్వయోగానుభవ భవరో
గభిషగ్వర-సంపన్న రాజయోగ-శివాష్టపది- చిత్రకేతో
పాఖ్యాన- వేదాంతదర్పణ-ఛందోప్రకాశినీ- వాక్యరా
మాయణాలంకార చంద్రోదయాది సంస్కృతాం
ధ్ర ప్రబంధబంధరచనా విచక్షణుండును శ్రీమదా
యిన్నానేని వంశసుధా పాథోధి పూర్ణసుధాకరదా
న పాథోద శ్రీవీరేశలింగన సాయకనందనుండు
నైన శరభలింగకవిచే శ్రీకవిజనహృద్యంబును నీచ
తురోపాయ గ్రంథంబు రచియింపబడి ముముక్షుజను
ల కత్యంతోప యుక్తంబగునటుల అమెరికన్ లూథ
రన్ మిషన్ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపించి ప్రచు
రింపం బడియె.

శుద్ధ పత్రిక,

పద్యము	పాదము	తప్పు	ఒప్పు
౩	౪	సద్వినయుడు	సద్వినయుడ
౧౩	౧	వాఛంలు	వాంఛలు
౧౩	౩	ఎదనా	వరనామ
౧౭	౩	వద	పద
౨౦	౪	నెయ్యము	నెయ్యమునన్
౪౬	౨	గురుడా	నీవేగురుడా
౫౨	౪	చావె	చాల
౯౨	౪	నవభ	నభవ

శ్రీ మేధా దక్షిణామూర్తయే నమః

కవిజనహృద్యము

భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్య సాహిత్య కాండలు

జంపెతాళగతి.

యమక పదప్రాసగ్రస్త కందము.

——:o:——

కం॥ శ్రీగౌరీవరశంకర । యోగీంద్రాధారధీరయుచిత
విహారా । నాగధరారాగహరా । భోగకరా నర
కరహిత పురుష మహేశా ॥౧॥

భక్తి కాండ.

౧। శ్రీశంకర చిన్మయభవ । పాశవిమోచన గిరీశ పర
కరేశ నిరా । కాశామృతకోశా కుజ । నాశామస్థానసాధి
శా [illegible] మహేశా ॥౨॥ జయ వటమూలనివాసా । నయ
వకృత్సరితోష దక్షిణామూర్తిశివా । భయహరచిన్ముద్రా
నిత హృదయనను బాలింపు చిన్మదలతు మహేశా ॥౩॥ ఇ
క నైతనేన్మవ్వ యుడా । సన్మతిపీరేశలింగ సత్పురుషునకే
[illegible] బుధుడ నినుమది । నమ్మిన శరభార్య నద్విన
[illegible] మహేశా ॥౪॥ నీనామకీర్తనంబున్ మానితకం
దములుగాగ మహి రచియింపన్ । బూనితి నిర్విఘ్నంబు
గ । దీనిన్ నెరవేర్చు దేవదేవ మహేశా ॥౫॥ పందిని
బొడిచిన బంటగు । గంధము జెప్పిన యతండు కవియగు
ధరలో । నందువలన నందుయుగను । కందములను పొందు

పరతు ఘనత మహేశా॥౬॥హసగిరీన్ హరిగిరీన్ ధాత
ను। సురవిరగతి వారిసగల సుగుణను సదిలో। ౧రవ
ర్థని మతియుంచెద రమా నృత్యభక్తి పాలనమహేశా।౭
భీరత నాత్మజ్ఞానమే కారణమను చెప్పినట్టి ఘనయోగ
త్వర్గా॥ శ్రీరామదాసోగి స్తుతి। నారూఢి దలతు నను
నంతు నామహేశా॥౮॥ పసుపంచాక్షరి బోధన। ఘనుడగు
శ్రీములుగు వనెకనగయసుధా। నదిధి శిశుబ్రహ్మ।
ణ్యుని శైవాగాధ్య తలతు గౌరి నమ్మహేశా॥౯॥ ఘన
పంచస్తృత పద్యాగుసు। నననా నా ... నియమున నా
•వసతి పరగ నానము నననెద నా। ధ్యానిదం ...
కాశివాసు నొనరింతు మహేశా॥౧౦॥ తిపిగ లక్షణశాస్త్ర
ను। భాషిత సరిబోధగురుని బసిక దయాళుగ శ్రీదేం
...బరం గాఖ్యాని। భాషలను ... భక్తి మహేశా॥
౧౧॥సప్తకులశైల బంధము*శ్రీం దా ... ప్రియంచరివ ...
...జోత్స్నగాంగ। ప్రియకర గిరీశా। మోహన హరీశ్వర
రు గుణ। వేదపాపురిహారణారు ... భవహర మహేశా॥౧౨॥
పినువినయంబున నినునామ ... నెరనమ్మినాను। ...
దవశరనీ। కవికరము జూపుశంకర। ధనపతిసఖ సు
చంద్రశేఖర మహేశా॥౧౩॥పరధన నారీ వాఛంలు।
కోరుచుబోంచి కోరకై నారదనుతనీ। వదనాస్మరణ
లు। పరమాత్మ పదము కోరకై వరదమహేశా॥౧౪।
త్నాజబంధము*శశిరవిపావకానేత్రా। పశుపతి భక్తా
లపాలింపుదయగా। ... యును బలును. నీసుపాది
దంబుగ గొల్తువాని పినుత మహేశా॥౧౫॥ దేవాదిదే
వశంకర। శ్రీవరసఖ నిత్య భక్తసేవితపరమా। భావజ
హారకావవేగ। నీవని మదినమ్మినాను నిజముమహేశా।

౧౬॥ చతుర్దశ పద్మబంధకందము* నారాయణ శరపు
రహర। వారణ రాక్షస వినాశ వాసుకిధరణా। సూరి
జనశివద సుశంకర। సారస భవవంద్య వరగిరీశ సాం
బశివా॥౧౭॥ దయజూడవె గిరిజాధవ। భయపరిహార నిగ
మ వినుత పరమాత్మరూప। న్నయవదసుశంకర శివ న్నవస
యమయకర మహాపశదశర్వ సాంబశివా॥౧౮॥ కలిశీఘ్రా
బంధము* హరిశరపురహార శుభకర। వరదనిలింపారిహా
రణ వాసుకిభూషా। సుర నర వర ధరణీరథ। స్మరహారస
న్నుతకి వినుత గిరీశ సాంబశివా॥౧౯॥ అజహరి వందిత
మందిర। నిజమోగానందరూపనిరుపమ నిత్యా। భుజగనాథ
వ భుజనావన దనుజదానవ హరణాభోగివగగిరీశ సాంబశివా।
౨౦॥ దయ్యమ్యోహ్యో నా ముదపద। కేయ్యోడను న్నావో
గాని మొఱ ఆలకుంపుము నా మ్యాసాంబ మ్యాకృప। నే
య్యాయముజూపవయ్య నిత్యసాంబశివా॥౨౧॥ నిన్నే మదినమ్మి
తినే। కన్నుల బరమేశ బాపఖండనధీరా। పన్నగధరస
నసురా। క్రన్నన నసుబ్రోవదసుకరుణ సాంబశివా॥
౨౨॥ దిక్కెవ్వరు లేరనియిక। దిక్కనీవనుచు మదిని దేవ
దేవా। ముక్కంటి వలె గిరిశ నిక్కముగ నిత్యముగ
నిత్యమిదుకు। నభవసాంబశివా॥౨౩॥ ఇతరము కోరి
కనైదిక సతతము నిన్నాత్మ గాంచు సనగరసబాప
పతిగతి దయసేయుము శితికంఠ గిరీశ పురాశశివద
యకా॥౨౪॥ మదనాంతక హృదయాంతర। సదనా
సబిత్స్వరూప। షడ్వంశకర తృప్తసుఖ నానారూపాధి
పదయత నన్బ్రోవదగును సాంబసాంబశివా॥౨౫॥ వరదా
నిను నెరనమ్మిన। గరుణించకనిల్లు। బహుళ కష్టములొంద
గ। సరిమే గరిమే నెరిమే। పురహాంతరి యుదియేన

న్నబ్రోవుమహేశా॥ ౨౬॥ ఎన్నటికిక దయజూపెదు। ప
న్నగధరజాగదేల పాలింపుతగా। మిన్నకనున్నను మ
న్నన। కున్నదేగా గొనవగాదె యొనరమహేశా॥
౨౭॥ పరాబిలిచిన బలుకవు। మేరా నీకిదిగిరిశమించిన
వేడుకగా। రారాకృపనీరాసుధి। చారాహార చిత్ప్రకా
శ శరణమహేశా॥ ౨౮॥ శరణంచును మొరలిడితిని। కరు
ణించుము శరణ్య ధరణ కాలాంతకశ్రీ। మురహరశర సు
రనరవర। పురహరసురుచిర పరేశపూజ్య మహేశా॥
౨౯॥ సహాయంబిదె కావుముశివ। శమనాంతక శుభ్రదే
హశంకరగౌరీ। రమణాసురనుతజీవ। భ్రమహరహితభ
క్తిముక్తి ఫలదమహేశా॥ ౩౦॥ గురువరు కరుణను నిరత
ము। స్మరహర నవపదాంఘ్రికమలసన్నుతి వలదా। దరిజే
రితి గిరిజేశ్వర।వరములునీడెరె భక్తవరద మహేశా॥ ౩౧
రక్షకుడవీవెయనినీ। సాక్షిగనిను నమ్మినాన। పక్షకృపతో
డగా। రక్షింపుము దక్షాధ్వర। శిక్షా మోక్ష పదదక్షా
శ్రీదమహేశా॥ ౩౨॥ ఎన్నాళ్ల దనుక నోచెదు। నే
న్నాజాగువలవదార్తా వనన। త్యున్నతిగతివన్నింపువ
న్నెసుమీ నమ్మినాను నిజము మహేశా॥ ౩౩॥ వలద
పంతమునా। వలనగా నిప్పితములున్న వడిమాన్ని
వలెను సుమీ లలితామృత। ఫలదాయక చిత్ప్రకా
శమహేశా॥ ౩౪॥ కలిశధ్వజబంధము* హరిశరఘోర
గర ధరధరణీరథ సర్పరాజ ధరణగిరీశా। గిరిజాప
రపతినుత। పరమామృతఫలద భక్తపాలమహేశా॥ ౩౫॥
కామితసౌఖ్యము లొసగెడి। సామినీవనుచు నమ్మిసన్నుతి
జేయగా। నామనవినివిని బ్రోవవ। జేమీ వృషగామిపార్వ
తీశ మహేశా॥ ౩౬॥ పయ్యద్దంకులు దగులగ। నీయకని

శ్చలపు భ క్తనీయుము దావన్। మాయనుపడి రేయుబ
గలే। ధీయుతముగ నిన్నుగాంతు దేవమహేశా॥౩౭॥
ఘనమతి నినుగనవలెనని। వినయముగా వేడుకొన్న వి
నవేమికనా। మనవిని వృథసేయకనో। యనఘా ప్ర
త్యక్షమగుమి యభవమహేశా॥౩౮॥ విడిచెదననియను
కొంటివో। పుడమిని నీవలెను కరుణ బ్రోచెడివారల్।
బడిదిరిగిన గనుపడరిది। యొడబడ బ్రత్యక్షమగుమియొ
నర మహేశా॥౩౯॥ఘనమగు భవ పాశంబున। నను
బంధించిటుల సేయ న్యాయమగునె నీ। మన సెటులో
చేననో తెలియను। ధనపతి సఖబోవు మురగధరణ
మహేశా॥౪౦॥ వాసుకి భూషణనిర్మల। భాసావ్యయ
సౌఖ్య మోక్షపదమయ సత్యో। పావనదాసజనావన।
వాసవముఖ దేవవంద్య వరదమహేశా॥౪౧॥నీకన్నను
బ పలెవ్వరు। నాకోరెల దిర్చ నీవె నాథుడనని నీ। దా
కల వారిథింపితినో। శ్రీకరప్రత్యక్షమగుమి శివమమహే
శా॥౪౨ నిను నమ్మియున్న భక్తుని। ఘనమతి గృపబ్రో
వకిట్లు కష్టములొసగే। పని నెరతనమున కొప్పిర। మ
నితలవిత వేమొ న్యాయమగునె మహేశా॥౪౩॥ పిచ్చు
కపై బ్రహ్మాస్త్రము। విచ్చల విడిచినట్టి విధమునుదో
పక। మచ్చరమున భవకష్టము। లిచ్చితివేమందునయ్యో
యీశమహేశా॥౪౪॥ ముక్కోటికి నినుమదిలో। నమ్మితి
సుమి నాగభూష నను బ్రోవగవే। రమ్మికోరిన వరములు।
నిమ్మి సన్మతిగ పార్వతీశ మహేశా॥౪౫॥ ఎక్కడి సతు
లెక్కడి సుతు। లెక్కడి బంధువులు మరియు నెక్కడి

హితులం, కెకఁడి తలిదండ్రులు శివ। దిక్కే నీవయ్య దే
వదేవ మహేశా ॥౨౬॥ నీవేగతి నీవేపతి। నీవేనాతో
డు నీడ గురుడా। నీవేతల్లివి తండ్రివి। నీవే సర్వమును
బ్రోవు నిత్యమహేశా ॥౨౭॥ ఎన్నిపిర్ధంబులు వేడిన। బ
న్నగ ధరకరుణరాదు పంతమదేమో। యిన్నికగాలము
జరుగుచు। న్నన్నది యిది యోర్వజాల నోనరమహే
శా॥౨౮॥ దేవుడవే వేయని మది। భావించితిగాననన్ను
బాలింప దగుగా। భావజహార శ్రీవరశర। పావకచం
ద్రార్క నేత్రభాసమహేశా ॥౨౯॥ కంజభవాదిస్తుతశివ।
రంజిత యోగాత్మభక్తరక్షణ వరదా। కుంజరదాత్రించర
మద। భంజన పరమేశయీశ పాహిమహేశా॥౩౦॥

భక్తికాండసంపూర్ణము

—౦—

జ్ఞానవైరాగ్యకాండలు.

అజహరిహరరూపంబుల। త్రిజగద్భవ రక్షణాంతది
వ్యక్రియలన్। నిజయోగ మాయ పెట్టెదు। సుజనావన
సత్యాసత్య శుభద మహేశా॥౩౧॥ పర్యాంతర్వ్యాపివి
వై। సర్వము నీయందు గలుగ సర్వేశుడవై। నిర్భావ
యుడవై యుండిన। శర్వా సర్వాఘనాశ శరణు మహే
శా॥౩౨॥ మూలాధారాదిక చ। క్రాలోకము గ్రంథి
బంధనాదులు దాడి మూలమ్ముకుండలి దెరిచెడి। దా
పెరిగిన విన్నగుండ్ర జనులు మహేశా॥౩౩॥ మానసేం
ద్రియముల కధిపతి। యనిలము మనసునకు నెక్కుడై

యుండుదగిన। మానసును నసలము నొకటి। గను
గలపిన లక్ష్యశుద్ధి గలుగు మహేశా॥౫౭॥ వీక్షణమమరి
న లక్ష్యము మోక్షకా ధారమగుచు మోదమొని
ర్జుగ లక్షణాలక్ష్యము లేదని। వీక్షణామనస్కపదగా
రిష్ఠము మహేశా॥౫౮॥ వరమతి సిద్ధాసనిర్ణ। స్థిరత
ని యోగాంఖు నొడిశ్శంగ ప్రకమౌ దరయగజ్యోతిర్లిం
గము। నిరుపమ గతిగనగ దృష్టినిలుచు మహేశా॥
౫౯॥ తనువును గని తాననుకొని। యనయము భువిమో
హాత్మ్యపరిగడియా। మనుజుని యునికేమిటికని
మనమున నిను గనగవలయు మహాద మహేశా॥౬౦॥
నేనని తానని యెడి యుభి। మానంబుల బూదినరుడు
మహాగ్నితుష్టి మేనెరుగక దుదిజెడునది। మూని
సుగ గానవలయు మదిని మహేశా॥౬౧॥ జ్ఞానముపి
హిత స్థితిమది। బూదినిరంతరము యోగబోధామృత
ముగ। పానంబును జేసి నిను గాన మోక్షంబుగ
ల్గు ఘనత మహేశా॥౬౨॥ తనువస్థిరమని తెలియుచు
వినయత గురుజేరి యోగ విధమెరిగి నిపుణ। ఘనము
గ మానమున గనవలె। ధనపతి సఖ నిత్య మోక్షదక్ష మ
హేశా॥౬౩॥ కనుచూపు మేరనుండే। ఘనహృద యా
కాశమధ్య గతపరిపూర్ణం। బును నిన్ను గనుగొంటిని।
మునుపటి సజ్జన్మసుకృతము నను మహేశా॥౬౪॥ అంతఃశత్రు
లవార్వర। నంతము గావించి మండలాంతర దృష్టిన్
సంతసమున గనవలెని। న్నంతకహర సర్పరాజ హార
మహేశా॥౬౫॥ తనుదా గనుగొన నఖిలము। తనకన్న

ను వేరుగాకడనరెడు భంగిఁ దనజన్మ మర్మమెరిగిన,
నను భ్రాంతులు వదలి ముక్తి దనరు మహా. ౧౩॥
ఇది నామేనిది నాయి। ల్లిది నాయదియనుచు సర్వమెరి
గెడి సుప్తిహానే। నిదిగానిది సద్రూపంబౌ। నిది నేనని
తెలియ ముక్తి కిరువు మహా।౧౪। ఆనంద బ్రహ్మం
బును। మానితగతి బొంది బొంది మరచిన పిదపన్।
సానంద హితుడవగున్। జ్ఞానందము తోడ జూడనగు
ను మహా।౧౫ కనగనమానసము గనగు। ఘనమాన
సును గనిన నెరుకగననగు నాకన్। మానను నౌ
నరచ మోక్షము। గననగు సద్గురు సుబోధ ఘనమ
హా।౧౬। మానసున్నను జగముండును। మానసు సు
షుప్తి నివహింపమరి లేమ జగం।బును గజగమును మరచిన
ఘనదృష్టిని నిన్ను జూడగల్గుమహా ౧౭।పిన్నది కన్న
ది యున్నది। క్రన్నన మననమును జేసి కనదగు నిత్యం
బున్నతగతి నిన్ను మదిన్ బన్నగధర సన్నికృష్ట పదద
మహా ౧౮ సతమా కాయము కాదది బుతమాజగ
మునగనదియు నిర్ణయించ దకున్।గతమా తలచగ స్వప్న
మె యతివిచిత్రము నీమచర్య లభవ మహా ౧౯ ధ
ర్మోక్తి వినకనతిమ మర్మకు నోడబడెడ వాడు కష్టు
డెబుద్ధిః। కర్మను సారిణియను।నిర్మలవాక్యంబె సాక్షిసి
జము మహా ౨౦ అపరిమితకపటవిద్యా। నిపుణతగ
లిగిన నదేమి నేర్పుపరాస్తున్। విపులమగు నెడ విద్యను
శ్రపము జెరిగి నను మోక్షచరుడెమహా। ౨౧। వెనుక
టిముందటి కాలము। లనుడలచకవర్తమాన లక్షణపరు

నై। నినుఁ గనుచును బ్రహ్మానందము ననుభవించి సుఖము
బొందవ కావించి మహేశా॥౨౨॥ సంకల్పమె సంసా
రము। సంకల్పమె బన్ధహేతువు సంకల్పమే తొలంపవే। సంక
ల్ప రహితుని నిను నిశ్చలముగ గన మోక్షమబ్బు శర్వమ
హేశా॥౨౩॥ అయమాత్మబ్రహ్మంబను। నయ వాక్యము
గురుని కరుణ నరుడెరిగిన దు। న్నయుతుడౌ జీవన్ముక్తుడు।
ఘటము పగిలి పరమేశ యోగీశ్వరుడు మహేశా॥౨౪॥
ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మంబను। సుజ్ఞానపు వాక్య సరణి గోచర
తత్త్వం। బజ్ఞత పడితన లోగను। విజ్ఞానికి మోక్షమబ్బు
శివశివ మహేశా॥౨౫॥ తత్త్వమసి యనెడి వాక్యము। స
త్వరమున నాత్మజ్యోతి సంపత్తు ర్యమా। తత్త్వముతా
నై వెలుగగ। దత్త్వాత్ముని నిన్నుగనును ధరను మహే
శా॥౨౬॥ సకలేశనే త్రాతా। ప్రకటించిన యనెడు
వాక్యసిద్ధి గనుచునే। వికలంబును బొందకనిక। సకలా
త్ముని గనగదగును శర్వ మహేశా॥౨౭॥ ఈసంసారము
నిత్యపి। లానేకముగ నైన లక్ష్యముగానక। మోహ
ము జెందక గురుకుల। వాసుండై ముక్తి బొందవలయు
మహేశా॥౨౮॥ భేదము తెగినను వాదము। లేదు వి
మీ తత్త్వమందు లీనము బొందగ। మోదము ఖేదము
నై యలగు। వేదనలిక లేవు మోక్ష విభవ మహేశా॥
౨౯॥ కలలో గన్న పదార్థము। తలెనుసుమీ జగమున
డిదివలదీ భ్రాంతుల్। కలగని తెలసినెయ్యట్టుల। నిలు
పగవలె మనసునందు నిన్ను మహేశా॥౩౦॥ ధారాళ
మైన జ్ఞానము। గారవమున బూని నిన్ను గనుగొ

ము చున్నా। ధారుణిజేసిన కర్మము। ధారుణి విడనియ
గుదాను తానెమహేశా ॥౮౧॥ మనసున మనసును నణపక।
మనసాత్ముని బొంది బొంది మరచిన బిదప। ఘనశ
త్వము తానని తను। దనలోగను జీతాత్మ ధామ
మహేశా॥౮౨॥ జ్ఞానియునగ వేరొకటి ధ్యానప్రి
య నీవె గాక తత్వములోనన్। లీనము బొందిన మో
తుని। ధానంబై తనరుగా యుండు మహేశా।౮౩॥
తనకు బనుపడిన జ్ఞానం। బునరిశ్చల మనసు తోడబు
ద్ధి నవిశమగా। గనవలెనిను ధనపతి సఖ నమోఘ
గురు కరుణవెలయన హేశా॥౮౪॥ అకలంకతబ్రికి
టమునో। వికచాబ్జమ్మునందు దనను వీక్షింపుచునే। వికి
లంబును బొందిక నిన్। సకలాత్ముని గొల్వదగును సాం
బమహేశా॥౮౫॥ వనతరు పత్రములట్లను। మునుజనిన
య నేక జన్మములయందు దగక। జననీజనకులు నరున
కు। ననంతములు గడచిపోదు రవని మహేశా ॥౮౬॥
కప్ప కనులమునినుండియు। నెప్పుడు దన్మధుర రసము
నెరుగదు భ్రమరం। బొప్పుగ వేగొను ననుభవ మప్పగి
దిని బుధుడెరుంగు నభవ మహేశా॥౮౭॥ ఘనసంస్థ్వ
దాపథముగొని।తన భవరోగములబాపి తనువును మ
రువన్। మానసనిమెడు రాత్రిని గడ। చని సూర్యునినిన్ను
బొందు శర్వమహేశా॥౮౮॥యుగములు గడచన గను
చును। దగులక బ్రళయంబులందు దత్వాత్మగతిన్। జగ
ములనీలో నణచుచు। నగణిత గతినుండు వయ్యయ భవ
మహేశా॥౮౯॥ వినియును వినకనె యుండును। గని

డుగ గనన స్వేయుండవు ఘనయోగి మహేశా। మన
మును నీపై నిలుపుచు। పెను గను మను నిఖిలములను
వేడగ మహేశా ॥౯౦॥ సహరతిని యిచ్ఛాద్యాళి। భము
నన్ సంతోషియగుచు బహుసూత్ము సదా। విమలమతిన్
గను గొనుచును। బ్రహ్మవిదుత్తముండును ముక్తి బడయు
మహేశా ॥౯౧॥ ఆత్మాహంబను పదమును। స్వాత్మను ని
త్యంబు గనుచు సానందతను। ధ్యాత్మ ప్రత్యగ భిన్నపు।
రాత్మన్ నినుగొల్వడగు మహాత్మ మహేశా ॥౯౨॥ రత్యా
ప్రపన్న చిత్తుడు। సత్యాత్ముని నిన్ను గాంచి సర్వము
మరుచున్। నిత్య సమాధ్యంతరమున। నత్యంత సుఖా
త్ముడగుచు నవభ మహేశా ॥౯౩॥ ధీరోదాత్తత జ్ఞానము
నారూఢిగ నిల్పి మానసునందు ననిశమున్। ధారాళ
ముగను తత్వముబూరించగ ననుభవంబు బొందు మ
హేశా ॥౯౪॥ తరవగ దరవగ దరువున। పిరళంబుగ నగ్న
బుట్టు విధమున దనలో। దరవగ దంవగ దత్వము। సుర
చిరముగ బుట్టు నిత్యశుభద మహేశా ॥౯౫॥ పిసవలెమ
ననము నొనరిచి। కనవలె లక్ష్యంబు బిడపఘనతత్వము
లో। మనవలె బరిపూర్ణత్వముతనలో నేతానుబం
ది ధరను మహేశా ॥౯౬॥ సందేహము విడివిగదా। సుం
దరముగు బ్రహ్మపదవి జేరగానగుదా। నెందేని సం
శయించిన బొందడు బ్రహ్మైక్య శిద్ధి బుధుడు మహేశా ॥
౯౭॥ మును నిస్తరంగ వననిధి। యనువున సంకల్పవీచు
లణచుచు పిదపన్। మానమున నిను గనుగొననిక। గన
డు సుమీ జన్మములను ఘనత మహేశా ॥౯౮॥ విషయు

ములఁ జిక్కి పొరలితి। విషమైక్య నగతిని జెడుసువిధి
వశగుఁజుష్టి। ఝుషసంశ్లిష్టాగాలమైనా। మిషమాని త్రిమిం
గలగ జచ్చు మేరను పెంపె ||౯౯|| ఏపని జేయుచునున్నను। దీ
పిత గురుబోధనాత్మ దృష్టినిలుపగా। నేపనులను నగుల
కసి। న్లేపుండై వెలుగు మోక్షశీలి మహాత్మా ||౧౦౦|| శా
పురుషుల జన్మనాడక। బాపపుజంబాలపుల్లనైన భంజరిప
కసి। న్లేపనై వెలుగవలెనహాం। స్థాపరిమో ధర్మ్యయున్న
సరణిని మహాత్మా ||౧౦౧|| నెలిమామ్ల త్రింబులకీౖ। వెలువక
సన్మార్గ కలన విడిచి తిరిగినను। గలిగొను నరకము శిర్ధ
ము। మాటి నినుదలచంగ మోక్షమాయిడె మహాత్మా ||
౧౦౨|| శారీరాల్ప సుఖంబులు। గోరక బుధసేవ యు
గురుపద గతుడై। నారూఢిన నిత్యానిశ। రీగానియుండు
చు బలురీతి మహాత్మా ||౧౦౩|| దూషణ భూషణ శో
షణ। భాషణలాత్మునికి లేవు పరగ ననువుకే। దోషాచర
సంహారఫణి। భూషాసర్వేశభక్తపోష మహాత్మా ||౧౦౪||
గగనమునరపినిగనుగొని। యగణితమగుతి మిర మెల్లన
ణగువిధమునన్। దగహృదయగతుని వినుగని। తెగునజ్ఞా
నప్రవృత్తి దేవమహాత్మా ||౧౦౫|| అనువుగని ర్వాతస్థలి
ఘునదీపము వెల్గుచుండు గతిసంకల్పం। బునువదలి యాత్మ
నిలుగన। మునుకొనిపరి పూర్ణపదపిబొందు మహాత్మా ||
౧౦౬|| నిర్వాతగగనమందున। సర్వాత్మవసించు గానస
మగ్రసద్వృష్టిన్। నిర్విషయుడగుచు గననగు। సర్వాగమసా
రమిదియ శర్వ మహాత్మా ||౧౦౭|| సక్తిజ్ఞానవిరక్తులు। ము
క్తిని గాంచుటకు మార్గములు గావునన। త్యుక్తినినీ

మూటవినా। సక్తిగమాదజ న్వవలయు జనులును మహేశా ౧౦౮॥ భక్తిని బ్రత్యాగాత్మపు ని రక్తిగ మాదజొన్నిజ్ఞాన రంజనుఁడైనను। వ్యక్తియు నవ్యక్తియు నీవి। ముక్తి యుదగ గల్గు దేవపూజ్య మహేశా॥౧౧౦॥

జ్ఞాన వైరాగ్యకాండలు సంపూర్ణము.

—*—

సాహిత్యకాండ.

వర్గీశ్వర బంధము* మురహరిశరసురనరవరి। హరనగపతి చాపసునుత హరిణ గిరీశా। పురహర గర ధర శుభకర। చిరతర వరదేహ స్థుభగశివద మహేశా॥ ౧౧౦॥ స్థూలాదిక దేహత్రయ। మూలస్ఫురణ ప్రదీప, ముక్తలమునివరో। త్తాల్పజ్ఞాన సుదర్శిత। కాళీమానస వి లాస కరణ మహేశా॥౧౧౧॥బ్రధ్నశశిపావకాక్షా। గృ ధ్నాఖిల భక్త రక్షకృతముఖదక్షా। బుధ్నప్రజ్ఞానయ హి। కృధ్న జగత్సృష్టివృత్తిబుధ్నమహేశా॥౧౧౨॥ ప్ర థమతమ కబోంగైక। ప్రథిత ప్రజ్ఞాన భావపథపథిక బు ధి॥ప్రథమ సుఖమిశ్రమాకర। పృథుకల్మష నివహశైలభి దుర మహేశా॥౧౧౩॥ కాత్యాయ నీశశివకర। సత్యజ్ఞా నాంతరంగ సమరసములస। త్యాత్యగభిన్న పరాత్పర। నిత్యానందాత్మసౌఖ్య నిలయ మహేశా॥౧౧౪॥ రవిశశి వహ్ని విలోచన। శివకర పరమేశ దేవసేవితపాదా। భువనావన సవనాంతక।భవసంహారసర్వకామ్యఫలద మహేశా॥౧౧౫॥ అర్ధగోళబంధము* హరమురహర శరపురహర।గరధరవరవరదవిశదకామితఫలదా।కరుణా

కరగౌరివర। సురవరముఖ వినుతసతత శుభ మహా॥

౧౧౭॥రథ బంధము* శ్రీ విశదా శ్రీవరశర। ధవరంభ కృం
హరంగ కృంగ్యయలింగ। భావజహర ధవళాంగా।
పావక శశిసూర్యనేత్ర పరమ మహాశ॥౧౧౮॥ పను
షోడశ చక్రబంధము* సురువిర,తరభాసణఫణి।ధరిణా
భాస్వరసు కాయ ధనపతిసఖ్య। స్ఫురిణా శ్రీకరిణాస।
స్మరహర హరమేశ ధాత్ర్యనేత మహాశ॥౧౧౯॥ వేత్రా
యకల్పిత ఛత్రబంధ(గహనచ్ఛ(గ చక్రబంధకందము*
పరవరదర హరగరధర। మురహరశరసారథిర పురహర
గౌరి।స్ఫురితరంపుర నరసురవర। హరశర వరదారమార
హరణ మహేశ॥౧౨౦॥ అంకోల్లికా బంధము* గిరి
శాసితాధరాధర। వరచాపపిపజ్ఞనాథ వరదా మహాదా।
మురహరశర హరముక్తిద। సురవర పరిపాల విశదశు
భద మహేశ॥౧౨౧॥ శ్రీసదాశివకింకాలయబంధము*
శశిరవి భాస్వర నేత్రా। విశదవిదానంద కంతిధము
ఖవంద్యా। పశుపతి యోగాస్పద।స్వశకరపర మేశకృ
త్తివాస మహేశ॥౧౨౨॥ శ్రీమూర్త్యష్టక స్వయం
జ్యోతిర్బంధము* సర్వాసురగణపోషణ। సర్వాగమవిను
తదేవసర్వాధారా।సత్వాప్లుతనిర్విషయా। శర్వాసర్వే
శయాశశరణు మహేశ॥౧౨౩॥ పాశుపతత్రిశూలబం
ధము* అభవా భవభయహరశివ। శుభదా భక్తాఖపా
లసురవర వినుతా।విభవప్రదసదయా శశి।సఖనిర్మలకా
యసత్యనిత్య హేశా॥౧౨౪॥ద్వితీయపద్య ప్రధమ పాద
గోపనకందపద్యయకల్పిత వల్మీకబంధము* శ్రీదాయింకు

ధరమహేశ। మోహపాశ శ్రీనేత్ర మిత్రముని మునిగణ శ్యాత నేగాం
తవేద్య శివశివ। గంధర్వ వానరనాగ ధగణ మహేశ॥
౧౨౮॥ శ్రీయుతమనేని శరభా। ఛాయయతి [illegible] ధర్మాంగ
సారిపత్యంగా। కాయ జయతు భాంగా। మాయా
భ్రమనంగ లోకనాస్య మహేశ ॥౧౨౯॥ పంచేశ దానవ
నాగణ। కాలకూటభక్షణ ధరేశ వైష్ణవకరేశ ప్రపన్న। నాగా
యణ సఖిమహేశః నాగేశ బుధశరణ మోక్షదానేశ
మహే ॥౧౩౦॥ హైమవతీ ధవశంకర। హైమవతీ
[illegible] హారిసార నీలిగా। [illegible] ప్రి
నాస్వకవశ్య [illegible] ప్రియగమహేశ ॥౧౩౧॥

సంస్కృత పద్యాష్టకము

యస్మిన్ననాదినిధనే [illegible] లక్షిత। విస్మయపరిపూర్ణాః తత్త్వదర్శి
గణసంఘ। తస్మాయ విశ్వల మూలక। హృత్పద్మయాగ జాగృత
పాప్మనాశన మహేశః॥౧౩౨॥ త్వం సత్యః త్వం సత్యః। త్వం
నిగమ వ్యాప్య మానసతత్త్వ మహాత్మః। త్వం నిఖిల భూ
తనాథః। త్వం నిరుపమ మోక్షఫలద దక్షమహేశః॥
౧౩౩॥ త్వత్స్వరూప హంసవాహనే। నిత్యసుఖదాపరా
[illegible] గౌరి। హృత్పద్మపత్మ నిరుపమ।స్వత్వంగవవా
హనస్య సత్యమహేశః॥౧౩౪॥ నిరతమహం యాచేత
వ। చరణాబ్జ స్మరణ సంసార సన్నుత వరసత్। కరుణా
కర పురహర ఫణి। ధరణాఖిల పాపతిమిర తపన మ
హేశః॥౧౩౫॥ అపరిమిత మాత సమూహా। న్నపునర్జ
న్మైక వృత్తి నాస్తి సదాస। ద్విపులమతే త్వాం పస్యతి।
సపవిత్రో భవతి నిత్యసత్యమహేశః॥౧౩౬॥ మనస్సేప్ర

పిత్రుయాప్యుర। మనవరతం పిశ్వనాథిలను పదేటము
హ। ద్విసయుస్సర్గత్వంయాచే। ఘనతర భక్తింధదా
తుగణ్య మహేశః॥౧౩౩॥ యద్యద్ద్రుశ్యేతితత్త్వ తద్వో
షుద్ధల కలేటి సమ్యక్ జ్ఞాత్వా। హృద్యానందం ధ్యా
త్వా। విద్యావేద్యాః చరంతి పిశద మహేశః॥౧౩౪॥
మమహృదయే త్వంస్థిత్వా। విమలానందందదస్వపిశు
తి దయయా। సుమనః ప్రియసంతతహృ। ధ్యానపిర
హిత భక్త పిమత పరమ మహేశః॥౧౩౫॥

సంసృతాష్టకం సంపూర్ణము

ఈశాపరమేశాప। ర్వేశా ఈజనాశ పార్వతీశ గిరీ
శా। శ్రీ శరభలింగ హృదయుని। వేశానంద మాయకో
శ పిశద మహేశా॥౧౩౬॥ కృతపట్త్రింశత్సూత్రర।
శతపద్యము లెవ్వరేని చదివిన వినినన్। మతిమంతుల
గుచు నిహపర। గతులన్ సౌఖ్యంబుగంద్రు ఘనత మ
హేశా॥౧౩౭॥ నినునానానూనున్నే। ననన్నునునన్ను
నెన్న ననవా నేనా। ననునన నినునని నేనున్।నన
ననని నిన్ను నెన్న నసన మహేశా॥౧౩౮॥ వినున
మ్మిన నెమ్మనమున। మానినీ నామమును మాన మనన
ము మానన్। నను నేమమునను నెమ్మిన్। న నుమనిమ
న్నను మన్నిమాన మహేశా॥౧౩౯॥ ఇన్మాయేస్వంశ
జహృ। త్వన్మదవీకేశలింగ సన్యామునకే। నిన్మగుచుండ
నుడను విను। నమ్మిన శ్రీశరభలింగ నయుడమహేశా॥
౧౪౦॥ శ్రీకవిజన హృద్యంబును। నీకంద మహేశ శత
క మింపుగనీన్। ప్రాకట మతి నర్పించితి। జేకొనుము

ఖిలేశ నిఖిల శివద మహేశా॥౧౪౧॥ కొన్నిటినాం
క్రంబునమా। కొన్నింగిరా మునను కరుతరివృత్తిగా।
బన్నగ ధరరచియించితి। గ్రన్నన్నగై కొనుము దీని గరు
ణను హేశా॥౧౪౨॥ ప్రేమాస్పదవరకామా। కామాంతక
యంతకాంతక కాకాంతి యశో। ధామాధామ పిజితరి
పు। భీమాభీమ బలయోధ భీమ మహేశా॥౧౪౩॥ శ్రీమ
రలు పుగవరేశ్వర। మాయామహితాత్మ తత్వమయ జ
యసర్వా। మ్నాన్మైక భాసవిశ్వేశ। కాయమహాదేవ
స్వప్రకాశమహేశా॥౧౪౪॥ ధన్యోహంధన్యోహం। ధ
న్యోహం దేవదేవతావక కృపయా। నాన్యోహమితి
ప్రజ్ఞా। మాన్యత్వం దేహి దేహి మహాదమహేశా॥
౧౪౫॥

కందగర్భిత మణిగణ నికరము.

సురనరవర శివగురు నిరవరతా। వరగుణహారి శరవసు
పతి శరణా। స్మరహరభవ హంగ సమరస నిరతా।నీరు
పమ పురహరనిజసుఖమహిమా॥౧౪౬॥

శ్రీకపిజన హృద్యము

సంపూర్ణము

శ్రీ శివరామజోగి సద్గురు

పరబ్రహ్మార్పణ

మస్తు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ మేధాదక్షిణామూర్తయేనమః

10207